

Padomes paskaidrojuma raksts: Padomes Nostāja (ES) Nr. 14/2015 pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērta internetam un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā

(2015/C 365/02)

I. IEVADS

1. Komisija 2013. gada 11. septembrī pieņēma priekšlikumu *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko nosaka pasākumus sakarā ar Eiropas elektronisko sakaru vienoto tirgu un savienota kontinenta īstenošanu* (telesakaru vienotā tirgus (TVT) priekšlikumu), par tā juridisko pamatu izmantojot LESD 114. pantu. TVT priekšlikuma galvenie elementi ir noteikumi par ES vienoto atļauju elektronisko sakaru nodrošinātājiem, par Eiropas resursiem (tostarp radiofrekvenču spektra izmantošanas koordinācija un Eiropas virtuālās piekļuves produkti), harmonizētām gala-lietotāju tiesībām, tīkla neitralitāti, valstu regulatīvo iestāžu pilnvarām, viesabonēšanu un BEREC.
2. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja balsoja par savu atzinumu 2014. gada 21. janvārī, un Reģionu komiteja balsoja par savu atzinumu 2014. gada 30. un 31. janvārī.
3. Eiropas Parlaments 2014. gada 3. aprīlī balsoja par normatīvo rezolūciju pirmajā lasījumā ⁽¹⁾, pieņemot 233 grozījumus. Tika paturēta lielākā daļa TVT priekšlikuma elementu. Eiropas Parlaments grozīja viesabonēšanas noteikumus ar mērķi līdz 2015. gada decembrim atcelt viesabonēšanas papildmaksas, ņemot vērā "godīgas izmantošanas klauzulu". Tika būtiski grozīti tīkla neitralitātes noteikumi, lai iekļautu tīkla neitralitātes definīciju un ierobežotu operatoru iespēju sniegt specializētus pakalpojumus, pieprasot pietiekamu tīkla jaudu, lai šos pakalpojumus sniegtu papildus interneta piekļuves pakalpojumiem. Harmonizēti Eiropas vairumtirdzniecības platjoslas piekļuves produkti netika paturēti, un tika grozīta patērētāju aizsardzības elementu forma.

Padome un Eiropas Parlaments sāka sarunas, lai panāktu agrīnu vienošanos otrajā lasījumā. TVT priekšlikuma intensīvas izskatīšanas rezultātā ir izveidojusies izpratne, ka turpmākās diskusijas ir jākoncentrē tikai uz diviem pamatjautājumiem: viesabonēšanu un tīkla neitralitāti, tostarp patērētāju tiesībām, kas ir saistītas ar katru no minētajiem jautājumiem. Netika saglabāti noteikumi par ES vienoto atļauju, Eiropas resursiem (tostarp radiofrekvenču spektra izmantošanas koordinācija un Eiropas virtuālās piekļuves produkti), kā arī par BEREC.

4. Sarunas tika veiksmīgi pabeigtas 2015. gada 30. jūnijā, Eiropas Parlamentam un Padomei panākot provizorisku vienošanos par kompromisa tekstu.
5. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2015. gada 8. jūlijā apstiprināja TVT priekšlikuma kompromisa tekstu, par ko bija vienojušās abas iestādes.
6. Eiropas Parlamenta Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas priekšsēdētājs 2015. gada 16. jūlijā nosūtīja vēstuli prezidentūrai, kurā paziņoja, ka, ja Padome oficiāli nosūtīs Eiropas Parlamentam savu nostāju, par ko panākta vienošanās un kuru būs pārbaudījuši juristi lingvisti, viņš kopā ar referentu ieteiks plenārsēdei Padomes nostāju pieņemt bez grozījumiem Parlamenta otrajā lasījumā.

II. MĒRĶIS

7. No sarunu rezultāta izriet, ka ar šo regulu ir paredzēts izveidot kopīgus noteikumus, lai interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanā nodrošinātu vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret datplūsmu, un aizsargāt galalietotāju tiesības.
8. Viesabonēšanas jomā ar šo regulu izveido jaunu mazumtirdzniecības cenu noteikšanas mehānismu Savienības mērogā regulētiem viesabonēšanas pakalpojumiem, lai atceltu mazumtirdzniecības viesabonēšanas papildmaksas, neizkropļojot iekšzemes un apmeklētos tirgus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 3. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko nosaka pasākumus sakarā ar Eiropas elektronisko sakaru vienoto tirgu un savienota kontinenta īstenošanu un groza Direktīvas 2002/20/EK, 2002/21/EK un 2002/22/EK un Regulas (EK) Nr. 1211/2009 un (ES) Nr. 531/2012 (COM(2013) 627 – C7-0267/2013 – 2013/0309(COD)).

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

A. Vispārīga informācija

9. Pēc balsojuma plenārsēdē Eiropas Parlaments un Padome risināja sarunas ar mērķi panākt vienošanos otrajā lasījumā, pamatojoties uz Padomes nostāju pirmajā lasījumā, kuru Parlaments pēc būtības varētu apstiprināt. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atbilst abu likumdevēju panāktajam kompromisam.

B. Galvenie jautājumi

10. Turpinājumā ir izklāstīti galvenie ar Eiropas Parlamentu panāktā kompromisa elementi.

a) Viesabonēšana

11. Saskaņā ar kompromisu mazumtirdzniecības viesabonēšanas papildmaksas Eiropas Savienībā tiks atceltas no 2017. gada 15. jūnija. Tomēr kompromisā ir definētas divas situācijas, kad papildmaksu piemērošana joprojām tiek atļauta, ņemot vērā konkrētus kritērijus.
12. Pirmkārt, viesabonēšanas pakalpojumu sniedzēji varēs piemērot "godīgas izmantošanas politiku", lai novērstu ļaunprātīgu vai anomālu regulētu mazumtirdzniecības viesabonēšanas pakalpojumu izmantošanu. Tiklīdz godīgas izmantošanas politika tiek pārsniegta, var piemērot papildmaksu. Papildmaksa nevar būt lielāka par maksimālo vairumtirdzniecības maksu. Komisija līdz 2016. gada 15. decembrim ar īstenošanas aktu definēs sīkus noteikumus par godīgas izmantošanas politikas piemērošanu.
13. Otrkārt, lai nodrošinātu iekšzemes tarifkācijas modeļa ilgtspējību, konkrētos un izņēmuma apstākļos, kad viesabonēšanas pakalpojumu sniedzēji nevarēs atgūt kopējās izmaksas, kas ir saistītas ar regulētu viesabonēšanas pakalpojumu sniegšanu, no kopējiem ienākumiem, ko gūst no tāda veida pakalpojumu sniegšanas, tie, saņēmuši valsts regulatīvās iestādes atļauju, var piemērot papildmaksu, bet tikai tādā apmērā, lai atgūtu minētās maksas.
14. Viesabonēšanas papildmaksu atcelšana 2017. gada 15. jūnijā ir atkarīga no tā, vai līdz tam laikam tiks pieņemts leģislatīvā akta priekšlikums, ar ko groza maksimālās vairumtirdzniecības maksas, kuras pašlaik reglamentē ar Regulu (ES) Nr. 531/2012, vai arī tiks sniegts cits risinājums problēmām, kas apzinātas vairumtirdzniecības līmenī. Pirms tiek iesniegts šāds leģislatīvā akta priekšlikums, Komisijai ir jāveic vairumtirdzniecības viesabonēšanas tirgus pārskatīšana, lai izvērtētu pasākumus, kas nepieciešami, lai varētu atcelt mazumtirdzniecības viesabonēšanas papildmaksas.

15. Lai nodrošinātu raitu pāreju uz viesabonēšanas papildmaksu atcelšanu, kompromisā ir paredzēts pārejas posms, kas sāksies 2016. gada 30. aprīlī. No šā datuma viesabonēšanas papildmaksas ievērojami samazinās. Maksimālās papildmaksas tiks ierobežotas līdz pašreizējam maksimālajam vairumtirdzniecības maksu līmenim, kas noteikts Regulā (ES) Nr. 531/2012. Maksimālā papildmaksa par saņemtajiem zvaniem būs vidējais svērtais lielums no maksimālajiem mobilā savienojuma pabeigšanas tarifiem visā Eiropas Savienībā, kurus Komisija ar īstenošanas aktu noteiks līdz 2015. gada beigām.

b) Tīkla neitralitāte

16. Saskaņā ar jaunajiem ES mēroga noteikumiem, lai interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanā nodrošinātu vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret datplūsmu, pakalpojumu sniedzējiem, sniedzot interneta piekļuves pakalpojumus, tiks prasīts visu datplūsmu apstrādāt vienādi – bez diskriminācijas, ierobežojumiem vai traucējumiem – un neatkarīgi no sūtītāja un saņēmēja, satura, kam piekļūts vai kas tiek izplatīts, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem, kas tiek izmantoti. Viņi var izmantot saprātīgus datplūsmas pārvaldības pasākumus, tomēr šādiem pasākumiem ir jābūt pārredzamiem, nediskriminējošiem, samērīgiem, un tie nedrīkst būt balstīti uz komerciāliem apsvērumiem. Ar datplūsmas pārvaldības pasākumiem nedrīkst pārraudzīt konkrētu saturu, un tos nedrīkst veikt ilgāk, nekā nepieciešams. Pasākumi, kas pārsniedz saprātīgus datplūsmas pārvaldības pasākumus (piemēram, traucēšana vai bloķēšana), tiks aizliegti, izņemot dažus regulā definētus gadījumus.
17. Vienošanās par pakalpojumiem ar noteiktu kvalitātes līmeni tiks atļautas ar noteikumu, ka minētie pakalpojumi nav izmantojami vai netiek piedāvāti kā aizstājējs interneta piekļuves pakalpojumiem un tie nekaitē galalietotājiem paredzēto interneta piekļuves pakalpojumu pieejamībai vai vispārējai kvalitātei.

c) *Galalietotāju tiesības*

18. Noteikumi par piekļuves atvērtam internetam nodrošināšanu tiek papildināti ar noteikumiem attiecībā uz galalietotājiem, kas jo īpaši ļauj galalietotājiem izdarīt apzinātu izvēli. Piemēram, saistībā ar tīkla neitralitāti interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem būtu skaidri jāinformē galalietotāji par to, kā datplūsmas pārvaldības prakse un visi citi pakalpojumi, kas nav interneta piekļuves pakalpojumi, var ietekmēt interneta piekļuves pakalpojuma kvalitāti. Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāinformē galalietotāji arī par parasti pieejamo ātrumu un aizsardzības līdzekļiem veikspējas neatbilstības gadījumā.
19. Lai nostiprinātu viesabonentu tiesības viesabonēšanas jomā, ar regulu tiek noteiktas pārredzamības prasības par īpašiem tarifu un apjoma nosacījumiem, ko piemēros, kad mazumtirdzniecības viesabonēšanas papildmaksas tiks atceltas. Konkrēti – klienti būs jāinformē par piemērojamo godīgas izmantošanas politiku vai par to, kad būs sasniegts patēriņa izmantošanas apjoms.

IV. SECINĀJUMS

Padomes nostāja pilnībā atspoguļo kompromisu, kas tika panākts Eiropas Parlamenta un Padomes sarunās un kuram Komisija piekrita. Šis kompromiss ir apstiprināts Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas priekšsēdētāja 2015. gada 16. jūlija vēstulē Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam.
